

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti pressiteade

Viin/Haag, 17. mai 2013

Hirm, eraldatus ja diskrimineerimine on Euroopa LGBT-kogukonnas tavapärased nähtused

Kogemused enam kui 93 000 LGBT-isikult üle Euroopa Liidu

ELi seni suurimast vihkamiskuritegusid ja diskrimineerimist käsitlevast LGBT-isikute veebiuuringust selgub, et paljud homo-, bi- ja transeksuaalsed (*lesbian, gay, bisexual and transgender, LGBT*) isikud ei saa igapäevaelus end vabalt tunda. Paljud varjavad oma identiteeti ning elavad eraldatuses või lausa hirmu all. Teised kogevad oma tõelist olemust näidates diskrimineerimist või isegi vägivalda. Küsitluse korraldas Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA). Tulemused näitavad, et LGBT-isikute põhiõigusi on vaja edendada ja kaitsta, et ka nemad saaksid elada väarikat elu.

„Igaühel peaks olema võimalus olla nii kodus, tööl, koolis kui ka üldsuse ees tema ise, LGBT-isikutel aga seda võimalust tihtipeale ei ole. FRA küsitluse tulemuste järgi on Euroopa LGBT-kogukonnas hirm, eraldatus ja diskrimineerimine tavapärased nähtused,“ ütleb Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti direktor Morten Kjaerum. *„On vaja kogu Euroopa Liitu hõlmavat tegutsemist, et ületada tõkked, kaotada viha ning luua ühiskond, kus kõik saaksid oma õigusi täiel määral kasutada, hoolimata nende seksuaalsest sättumusest või soolisest identiteedist.“*

Probleemid, millega paljud LGBT-isikud kokku puutuvad, on muu hulgas järgmised:

- **kooliharidus:** kaks kolmest vastanud LGBT-isikust varjas koolis, et kuulub seksuaalvähemuste hulka. Vähemalt 60% vastanutest on koolis oma tausta tõttu saanud negatiivseid kommentaare või kogunud halvemat kohtlemist, samal ajal kui üle 80% kõikide ELi liikmesriikide vastanutest mäletas LGBT-noortele suunatud negatiivseid kommentaare või nende kiusamist. Seega peaksid liikmesriigid tagama, et LGBT-õpilased tunneksid end koolis ohutult, kuna just sealt saavad tihtipeale alguse LGBT-isikute negatiivsed kogemused, ühiskonna eelarvamused ning tõrjutus. Meetmete hulka võiks kuuluda näiteks õpetajatele ja õpilastele suunatud kampaaniad teadlikkuse suurendamiseks LGBT-teemadest ning homofoobse kiusamise vastu võitlemise poliitika;
- **töö:** 19% vastanutest tundis, et neid on diskrimineeritud tööl või tööotsinguil, vaatamata ELi õigusaktides kehtestatud õiguskaitsele. Sellest lähtuvalt tuleb võtta ELi tasandil vastumeetmeid, et käsitleda probleeme, millega LGBT-isikud igapäevaelus seoses oma põhiõigustega kokku puutuvad;
- **hirm:** 26% küsimustele vastanud LGBT-isikutest olid viimase viie aasta jooksul sattunud rünnaku ohvriks või kogunud vägivaldaga ähvardamist. 66% kõikide ELi liikmesriikide vastanutest tunnistasid, et kardavad samast soost partneril avalikkuses käest kinni hoida. Vastanud homo- ja biseksuaalsete meeste puhul oli see näitaja 75%. Sellest nähtub, et ohvriks sattunud LGBT-isikuid tuleb tunnustada ja kaitsta nii ELi kui ka riikide tasandil, et võidelda ahistamise ja vihkamiskuritegude vastu, mille tõttu LGBT-inimesed peavad hirmus elama. Võetavate meetmete hulgas võiks olla näiteks politseikoolitused ning ohvriabi teenused, samuti vihkamist õhutavate avalduste ja vihkamiskuritegude vastased seadused.

Küsitlusest selgub samuti, et LGBT-isikutest vastanute seas tunnevad just transseksuaalid enim, et neid on isiklikult diskrimineeritud, eeskätt tööhõive ja tervishoiu valdkonnas. Umbes 30% ütles, et olid küsitlusele eelnenud aasta jooksul enam kui kolmel korral langenud vägivalda ohvriks või oli neid vägivaldaga ähvardatud.

Samuti tehti küsitlusega kindlaks, et väga tihti jäetakse diskrimineerimisjuhtudest ja vihkamiskuritegudest teatamata. Seda vaatamata sellele, et 56% vastanutest olid teadlikud seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel diskrimineerimise vastastest õigusaktidest. Pooled vägivalda- ja ahistamisohvritest tundsid, et politsei ei oleks probleemi lahendanud. Selline nähtus ei ole ainuomane vaid küsitluses osalenud LGBT-isikutele. FRA on sellist teatamata jätmist täheldanud muudiski elanikkonnarühmades, näiteks etniliste vähemuste seas (vt [vihkamiskuritegusid käsitlevad FRA aruanded](#), 2012).

Küsitluses uuriti LGBT-isikutelt nende kogemuste kohta diskrimineerimise, vägivalda, verbaalse ahistamise või vihkamist õhutavate avaldustega nende seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel. Samuti paluti neil kirjeldada, kus sellised vahejuhtumid aset leidsid, kas näiteks koolis, tööl, tervishoiuasutustes või avalikes kohtades.

Küsitluse tulemuste analüüs on esitatud kahes aruandes. Neid kasutatakse LGBT-isikute olukorra parandamisele suunatud õigusaktide ja poliitika arutamisel ELi ja liikmesriikide tasandil.

Aruanded on veebis:

- [ELi LGBT-küsitluse tulemused – lühiülevaade, sh peamiste tulemuste analüüs illustreerivate graafikutega](#);

Lisateave: media@fra.europa.eu

Tel: +43 1 580 30 642; vt [asjakohast pressiteadet](#), [teabelehte](#) ja [andmete veebipõhist visualisatsiooni](#) ([võimaldab näha tulemusi iga liikmesriigi kohta eraldi](#)).

Märkused toimetajatele:

- Küsitluses osales üle 93 000 LGBT-isiku (18aastased ja vanemad) kõigist ELi riikidest ja Horvaatiast. Küsitluse korraldamise lisateave on [tehnilises aruandes](#).
- Küsitluse tulemusi tutvustatakse 17. mail 2013, rahvusvahelisel homo- ja transfoobia vastu võitlemise päeval Haagis Madalmaade valitsuse korraldataval konverentsil.
- FRA on LGBT-isikute põhiõigusi käsitlevaid sotsioloogilis-õiguslikke uuringuid teinud alates 2007. aastast. Lisateave on [FRA veebilehel](#).
- Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) ülesanne on anda tõenduspõhist nõu ELi ja riikide poliitikakujundajatele, et põhiõigusi käsitlevad arutelud, poliitika ja õigusaktid põhineksid rohkem teadmistel ja oleksid kindlamalt piiritletud.